



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Doctrina Theologica D. Gummari Huygens In Quibusdam Speciminibus Exhibita**

**Amstelbeeck, Rudolf von**

**Coloniæ Agrippinæ, 1691**

§. 7. Doctrina D. Gummari Huygens De Morte & Meritis Christi respectu salutis hominum. De Gratia & Auxilio ad salutem sufficiente.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-39044**

*libertatem bene agendi, non requiratur gratia salvatoris proximè sufficiens; sed etiam quod non requiratur remotè sufficiens; id est, quod non requiratur ulla gratia ad illam libertatem.*

Convenit ( ut patet ) tota doctrina hæc cum doctrina Pelagianorum, qui ( teste Augustino lib. de Hæresibus cap. 88. ) Dei gratiæ in tantum inimici fuerunt, ut sine hac POSSE hominem crederent facere omnia Dei mandata.

## §. 7.

*Doctrina D. Gummari Huygens De Morte & Meritis Christi respectu salutis hominum. De Gratia & Auxilio ad salutem sufficiente.*

**T**Ranseo ad libertatis perfectæ necessarium subsidium; gratiam inquam salvatoris; qua infirmitati humanæ divina bonitas voluit succursum. Quia verò ex Meritis & Morte Christi, ut ex primo suo fonte illud fluere necesse est, quam sterilem, & ad quam paucos rivulos se extendentem hunc fontem exhibeat, paucis do.

In

In Compendio impresso anno 1684. pag. 208. merita Salvatoris his terminis circumscribit. *Meritus est Christus hominibus reprobis omnia ipsorum dona supernaturalia; quod etiam dici potest de naturalibus, quæ diriguntur ad temporalem ipsorum justitiam: electis verò meritus est vitam æternam cum omnibus donis, quæ ad illam cooperantur.* Notasti, Lector, cum de merito Christi respectu Reproborum sermo est, nullam mentionem ab eo fieri, nisi de solis donis supernaturalibus, naturalibusque, quæ ad temporalem ipsorum justitiam diriguntur; cum verò de ejusdem Christi meritis meminit respectu Electorum, ea extendi etiam ad vitam æternam. Credo te palpare, eum id velle, Christum merita morte sua & sanguine parta non extendisse, salutem quod attinet, nisi ad salutem dumtaxat prædestinatorum. Vides igitur doctrinam hanc coincidere cum propositione quinta in Jansenio damnata; de qua ita pronuntiat Innocentius X. *constit. cum occasione* & Alexander VII. *constit. ad sacram.* *Eam intellectam eo sensu, ut Christus pro salute dumtaxat Prædestinatorum mortuus sit, impiam, blasphemam, contumeliosam, divinæ pietati derogantem, & hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.* B Vi-

Vides, inquam, doctrinam Huygenianam coincidere, cum damnata hac, & quidem accepta *in sensu* (in quo eam esse proscripam declaravit Alexander VII.) à Corn. Jansenio intento: etenim etsi & de Reprobis illud doceret lib. 3. de gratia Christi cap. 21. col. 386. *Pro his ... in tantum mortuus est, & in tantum propitiatio peccatorum est, & in tantum rogavit Patrem, in quantum temporalibus quibusdam divina gratia effectibus exornandi sunt;* hoc tamen unum intendebat, perseverantiam & salutem quod attinet, Christum morte sua nulla seria voluntate intendisse perseverantiam aut salutem Reproborum, sed dumtaxat Prædestinatorum. Patet id ex iis, quæ dat col. cit. *Quibusdam hominibus dare prædestinavit fidem, charitatem, & in ea perseverantiam usque in finem, quos absolute prædestinatos, electos, & salvandos dicimus ... pro istis in æternum vivificandis mortuus est, pro istis ab omni malo liberandis rogavit Patrem suum, non pro cæteris, qui à fide & charitate deficientes in iniquitate moriuntur. Idem agit toto illo cap. 21.*

Æquè parca exhibet Christi merita in dam. Comp. pag. 24. indefinita Oracula

la hæc, Deus vult omnes homines salvos fieri, &c. ita coarctans : Ex his sententiis ; Deus vult omnes homines salvos fieri : Christus pro omnibus mortuus est , &c. non potest ulla verisimilitudine inferri , quod omnibus detur auxilium sufficiens ad salutem ; nisi intelligendo sufficiens , quod non sufficit.

Rurfus in eodem dam. Comp. Pertinenti 7. ad I. 2. ante pag. 29. Ex eo quod Christus pro omnibus parvulis est mortuus , & baptismum instituit , non rectè colligitur , sufficiens eos contra peccatum habere remedium.

Et in Compendio reimpresso anno 1684. pag. 209. quod & sustinuit 6. Februarii 1681. Thesi 3. Christus nihil meritus est Angelis ; neque omnibus hominibus auxilia verè sufficientia ad salutem.

Docent nos interea irreformabili suo iudicio Innocentius X. & Alexander VII. in constitutionibus supra citatis Christum pro omnibus omninò hominibus mortuum esse , & sanguinem fuisse. An cogitari potest , tam arduum & pretiosum pretium impensum fuisse alio fine , quam ut eo omnibus omninò compararentur subsidia ad salutem sufficientia & necessaria ?

In Thesibus propugnatis 8. Maii

B 2

1681.

1681. conclus. 2. hæc probavit. Nec tamen omnes passionis beneficium recipiunt, adeoque nec omnes gratiam sufficientem: quam si pro libertate ad supernaturalia requiras, cogaris admittere, quod ipsa non sit ex meritis Christi, & quod pro eo orandum non sit; vel certè quod homines (modo satis sint scelerati) ad supernaturalia non obligentur. Confectarium bimembre absurdum, quod ex propositione sana hac, pro libertate ad supernaturalia requiritur gratia sufficiens, elicit; nemo non abjudicabit.

Nec minus displicebit dogma hoc, quod protrudit in dam. Comp. pag. 24. Non datur omnibus gratia sufficiens . . . neque verum est, quod sine gratia sufficiente adulti non essent liberi ad supernaturalium præceptorum adimplerionem. Affinia sunt hæc iis, quæ dedi supra §. 6.

Ast attentius excipe hoc ejus de gratia sufficiente effatum, ab eo propugnatum, dum præfedit Thesibus defensis 30. Julii 1676. in Impertinenti.

Nova doctrina de gratia sufficiente, quæ omnibus & semper præsto sit, pro rebus agendis comparavit intellectui probabilitates, voluntati excusationes varias, Deum & proximum amandi: & pro

pro iis quæ male acta sunt , summam pœnitentiæ facilitatem. Non mirum proinde , quod hæc omnia , quæ sunt totius moralis corruptio , passim ab iisdem sustineantur.

Dubitari non potest , quin Tò semper præsto sit , ita accipiat , ut passim accipiunt Authores , qui pro gratia sufficienti , quæ semper præsto sit , pugnant : atqui ii illud ita accipiunt , ut gratia semper præsto sit , quando peccaretur formaliter non implendo præceptum supernaturale ; ergo doctrinam de gratia vel auxilio sufficiente , quæ semper præsto est , quando peccaretur formaliter non implendo præceptum supernaturale , censet comparasse illas probabilitates & excusationes , & pœnitentiæ facilitatem , quæ totius moralis sunt corruptio. Cruda sanè assertio.

§. 8.

*Doctrina D. Gummari Huygens  
de Gratia efficaci , &c.*

**D**E hac in dam. Comp. Pertinenti §. ad 1. 2. ante pag. 29. ita scribit. *Pone non dari impetum sine motu : an idcirco corpus grave nulli impetui resistit ? Qua igi-*

B 3

tuy